

Fen ve Teknoloji Dersinde Öğrencilerin Ev Ödevi Performansını Arttırmaya Yönelik Bir Eylem Araştırması*

Cahit Yuladır¹, Salih Doğan²

Özet

Bu çalışmanın temel amacı, öğretmenlerin karşılaştıkları problemleri anlamak ve çözüm üretmek için tercih ettikleri eylem araştırması yaklaşımını kullanarak, öğrencilerin ödev yapma performanslarını arttırmaktır.

Çalışmanın örneklemini, 2008-2009 eğitim-öğretim yılında Erzurum ilinde bulunan bir ilköğretim okulunda problem yaşandığı için seçilen bir grup 8. sınıf öğrencisi oluşturmaktadır. Bu örneklem, bir şubeden ve 27 öğrenciden ibarettir. Uygulama, 2008-2009 öğretim yılı boyunca sürdürülmüştür. Birinci dönem problemin nedenleri ortaya konulmaya çalışılmış ve problemin çözümü için bir eylem planı hazırlanmıştır. İkinci dönem ise hazırlanan eylem uygulanmış ve bu uygulama sonucunda eylemin başarısı ölçülmeye çalışılmıştır. Veri toplamak için, hem nicel hem de nitel veri araçları kullanılmıştır. Bu araçlar; ödev tutum ölçeği, açık uçlu sorulardan oluşan anket, öğretmen gözlemleri ve öğrenci ödevlerinin (doküman) incelenmesinden oluşmaktadır. Ödev tutum ölçeği, SPSS (Statistical Package for the Social Sciences) paket programı ile analiz edilmiştir. Öğretmen gözlemleri ve açık uçlu sorular ise içerik analizi tekniği ile analiz edilmiş ve sonuçlar sayısallaştırılmıştır. Öğrenci ödevleri ise hazırlanan ödev kontrol listeleri doğrultusunda incelenmiş, veriler Microsoft Excel programı kullanılarak grafikler halinde düzenlenmiştir.

Birinci dönem yapılan çalışma ile öğrenciler ev ödevine karşı olumlu görüşler belirtmelerine rağmen, yapılan uygulamalarda ödev performanslarının düşük olduğu görülmüştür. Elde edilen veriler ışığında, öğrencilerin ödev yapmama nedenleri de belirlenmiş ve problemin çözümüne yönelik bir eylem ortaya konmuştur.

* Bu çalışma, ilk yazarın yüksek lisans tezine dayalı olarak hazırlanmıştır.

1 Öğretmen, Celal Akın İlköğretim Okulu, Erzurum, e-posta: cyuladir@hotmail.com

2 Atatürk Üniversitesi K. K. Eğitim Fakültesi, Erzurum, e-posta: sadogan@atauni.edu.tr

İkinci dönem ise planlanan eylem uygulanmıştır. Uygulama sonucunda, ödev yapan öğrenci sayısında kayda değer bir artış olmasına rağmen, ödevini doğru yapan veya ödev konusu ile ilgili sorulara cevap verebilen öğrencilerin sayısında önem arz edecek bir artış görülmemiştir. Yapılan eylemin kısmen başarılı olması nedeniyle problemin çözümü için yeni eylemler önerilmiştir.

Anahtar Kelimeler. Ev ödevi, Ödev performansı, Eylem araştırması.

Abstract

The main aim of this study is to produce solution to improve the students' homework performance and efficiency by using action research approach which is often preferred for solving the problems encountered by the teachers.

The sample of the study consists of a selected group from 8th grade students at a primary school in Erzurum province in 2008-2009 academic year. This sample consists of one class and 27 students. The application has been continued during the 2008-2009 academic year. In the first semester, it has been determined the cause of the problem and prepared an action plan for solving the problem. **In the second semester, the action has been applied and the success of the action at the result of this application has been measured.** Both quantitative and qualitative data collection tools were used. These consist of homework attitude scale, open-ended survey questions, teacher observations and reviewing the students' homework (the documents). Homework attitude scales were analyzed by SPSS (Statistical Package for the Social Science) program, teacher observations and open-ended questions were analyzed by the content analysis technique and the results were given as numeric. The students' homework was examined with regard to prepared homework control list, and this data was organized in the form of graphics by using the Microsoft Excel program.

In the study performed during the first period despite the students expressed positive views about homework it has been observed that the students' homework performances are insufficient. In the light of data obtained from the students it has been determined cause of the student problem on not doing homework, and an action for solving this problem has been introduced. This action plan was applied in the second period. As a result, in despite of a remarkable increase in the number of students who do their homework, an important increase in the number of students who do their homework correctly or answer to the questions on their homework hasn't been seen. It has been proposed the new actions for solving the problem because of partly successful of the action applied.

Keywords. Homework, Homework performance, Action research.

1. Giriş

Günümüzün egemen eğitim anlayışı öğrenciyi merkeze alır ve öğrencinin öğrenme sürecine etkin katılımını amaçlar. Eğitimciler, bu amacı gerçekleştirmek için ev ödevi yöntemini çok sık kullanırlar. Ev ödevleri, gerek konuları pekiştirmek gerekse öğrenciyi araştırmaya yöneltmek amacıyla tüm dünyada benimsenen ve uygulanan bir öğretim yöntemidir.

Ödev, öğrencilerin öğrenme ihtiyacı doğrultusunda, onları araştırma ve inceleme yapmaya, derslerde işlenen konuları daha iyi kavraması için veya öğrencileri bir konu hakkında çalışmaya yöneltmek amacıyla verilen ders dışı etkinliklerinin tümüdür (Gün,

1995). Barnes (2001) ödevlerin, tüm dünyadaki öğretmenler tarafından kullanılan ortak bir öğretim stratejisi olduğunu belirtmektedir.

Öğrenme kuramlarına göre aktif öğrenmeyi sağlayan öğrenme etkinliklerinden biri ödevlerdir (Temel, 1989; Yıldırım vd., 2000). Ödevler, eğitimcilerin çoğu tarafından eğitim kurumlarında sıklıkla kullanılan ders dışı öğretim uygulamalarından biridir (Hong ve Lee, 1999). Ödevler öğrenme sürecinin amacına ulaşmasında önemli bir rol oynar ve öğrencilere araştırma yaparak bilimsel düşünmeyi ve bilgi kaynaklarına ulaşmayı öğretmek, problem çözme becerilerini kazandırmak, neden sonuç ilişkisini kurmayı ve kendilerini yenilemeyi öğretmek için etkili bir yöntemdir (Yapıcı, 1995; Gür, 2003; Yıldırım vd., 2000). Sullivan ve Sequeira (1996) ödevlerin, öğrencilerin çalışma becerilerini ve eleştirel düşünme yetilerini geliştirebileceğini ve okul dışında da öğrenmenin olabileceğini gösterdiğini belirtmişlerdir.

Ev ödevleri öğrencilerin derslere karşı olumlu tutum geliştirmelerine, başarılı olmalarına ve sosyalleşmelerine yardımcı olur (Babadoğan, 1990; Bayrakci, 2007). Ödev yapmak öğrencilerin akademik başarılarını artırır (Glazer ve Williams, 2001; Gündoğan Özben, 2006; Kaplan, 2006).

Ödev stillerinin bilinmesi ve ona göre ödev verilmesi öğrencinin başarısını olumlu yönde etkiler (Çetinkaya, 1992; Hong vd., Gür, 2003; Hizmetçi, 2007; Ersoy ve Anagün, 2009). Ailelerin ödevlere yaklaşımı, öğrencinin ödev başarısını ve performansını etkiler. Eğer aileler öğrencileri bu konuda destekler ise öğrencilerin ödev yapma oranları ve bununla birlikte başarıları artar. (Cooper vd, 2000; Albayrak vd, 2004). Öğrencinin derse ve ödevlere karşı tutumunu bilmek ve ona göre ödev vermek öğrencinin ödev yapma performansını artırır (Yücel, 2004). Velilerle uyumlu öğretmenlerin ödevin kapsamı ile ilgili bilgileri bulduran bazı mesajları velilere göndermeleri, öğrencilerin ödev motivasyonunu ve performansını olumlu yönde etkiler (Power vd., 2007).

Ev ödevleri için harcanan çaba, verilen diğer sınıf çalışmalarına göre daha düşük seviyededir (Trautwein vd., 2006). Ödevler, yapılan merkezi sınavlara hazırlık niteliğinde olduğunda, öğrenciler ödevi yapmak için daha çok çaba göstermektedirler (Yeşilyurt, 2006). Ödev öğrencilerin çalışmaya ayırdığı süreyi uzatır, ayrıca öğrencilerin okuma, yazma ve iletişim becerilerini geliştirir (Babadoğan, 1990).

1.1.Problem Durumu

Alan yazın incelendiğinde, ev ödevi yapmanın öğrenciyi akademik ve sosyal yönden geliştirdiğini görülmektedir. Ancak, araştırmacılar Fen ve Teknoloji dersinde öğrencilerin ev ödevi performanslarında problem olduğunu saptamışlardır. Öğretmen gözlemleri, öğrencilerin ev ödevlerine gerekli ilgiyi göstermediklerini ortaya koymuştur. Örneğin araştırmacılar öğrencilerin ödev performansı ile ilgili, “*Öğrenciler kendilerine verilen ve konuları pekiştirmeye yönelik kısa ödevleri bile yapmıyorlar. Çoğu zaman verilen ödevleri teneffüs aralarında yapmaktadırlar. Birçok öğrenci ödevinin olduğunu ancak*

öğretmen ödev kontrolü yaptığında hatırlamaktadır. Ayrıca ödev yapan veya yapmış gibi görünen öğrenciler (genellikle evde ödev yapmayı teneffüslerde arkadaşlarının ödevlerine bakarak ödev yapanlar) ödev konusu ile ilgili sorulara cevap vermekte veya sunum yapmakta zorlanıyorlar, kısacası verilen ödevlerin öğrenmeye katkısı oldukça sınırlı kalmaktadır...” şeklinde gözlemler yapmıştır.

Öğrenciler için en önemli ders dışı etkinliklerinden biri ev ödevleridir. Ödev aynı zamanda bir aktif öğrenme biçimidir. Ancak, özellikle ilköğretimde öğrencilerin ödev yapmada ve ödevlerden yeterli verimi almada sorunlar yaşadığı da bir gerçektir. Alan yazına bakıldığında daha çok ödev-akademik başarı arasındaki ilişki, ev ödevine karşı öğretmen, öğrenci ve veli tutumlarının irdelendiği çalışmalar yoğunluktadır (Babadoğan, 1990; Cooper vd., 2000; Glazer ve Williams, 2001; Albayrak vd., 2004; Yeşilyurt, 2006; Gündoğan Özben, 2006; Kaplan, 2006). Diğer taraftan, yurtdışında ödevin doğru yapılmasının önemine vurgu yapan ve ödev yapma performansını irdeleyen çalışmalar da mevcuttur (Power vd., 2007; Cooper vd., 2000; Trautwein vd., 2006). Ülkemizde ise özellikle öğrencinin ödev yapma performansı veya ödevin verimliliğini arttırmaya yönelik çalışmalara pek rastlanmamaktadır. Dolayısıyla ilköğretimde öğrencinin ödevini doğru yapması, ödev konusu ile ilgili sorulara cevap verebilmesi ve ödev konusunu sunabilmesi daha fazla önem arz etmektedir. Çalışma, öğretmenin uygulayacağı eylem araştırması ile mesleki gelişimine katkı sağlamakla birlikte ödevle ilgili problemlere de çözüm üretecektir.

1.2. Problem Cümlesi

Bazı öğrenciler hiç ödev yapmıyorlar, bazıları ise hazırladıkları ödevler ile ilgili sunum yapamıyorlar ve sorulan sorulara cevap veremiyorlar. Öğrencilerin ödev yapma performanslarını ve verimliliğini arttırmaya yönelik neler yapılabilir?

1.2.1. Alt problemler

Problem cümlesine bağlı olarak araştırmaya yön verecek araştırma soruları ise şöyle sıralanabilir:

1. Ev ödevleri öğrenciler için ne anlam ifade ediyor?
2. Öğrenciler ev ödevlerini hangi zaman aralıklarında ve nerede yapıyorlar?
3. Öğrenciler neden ev ödevlerini yapma konusunda isteksiz davranıyorlar?
4. Ödev yapmayan öğrencilerin ödev yapmama nedenleri nelerdir?
5. Öğrencilerin düzenli ödev yapmalarını sağlamak için neler yapılabilir?
6. Öğrencilerin yaptıkları ödevden daha yüksek verim elde etmeleri nasıl sağlanabilir?

1.3. Araştırmanın Amacı

Araştırmanın temel amacı, öğrencilerin ödev yapma performanslarını ve verimliliğini arttırmaya yönelik çözümler üretmektir.

2. YÖNTEM

Çalışmada ilköğretim sekizinci sınıf öğrencilerinin Fen ve Teknoloji dersinde verilen ev ödevi performanslarını ve ödevin verimliliğini arttırmaya yönelik çözüm üretmek amacıyla karma araştırma yaklaşımlarından biri olan “eylem araştırması” (Westhues vd., 2008; Andrew ve Halcomb, 2009; Cooper-Twamley, 2009, Yuladır ve Doğan, 2009) kullanılmıştır. Bu yaklaşım çalışmanın doğasına uygunluğu nedeniyle seçilmiştir. Çalışmada eylem araştırması türlerinden olan “Uygulama/karşılıklı işbirliği/tartışma odaklı eylem araştırması” yaklaşımı benimsenmiştir. Bu yaklaşımda araştırmacı ve uygulayıcı bir araya gelerek uygulamada ortaya çıkan olası sorun alanlarını, bu sorunlara neden olan olası etmenleri ve olası müdahale yollarını saptarlar. Araştırma problemi uygulayıcı ile araştırmacı tarafından sorunların değerlendirilmesi sonucunda işbirliği içinde saptılır. Bu yaklaşım uygulamayı geliştirmeye yönelik bir yaklaşım olduğu için “uygulama odaklı eylem araştırması” olarak da adlandırılır. Bu desen uygulayıcı ile gerçekleştirilen etkileşimin araştırmanın seyrini değiştirebilmesi nedeniyle daha esnek bir yapıya sahiptir (Yıldırım ve Şimşek, 2006, Yuladır ve Doğan, 2009). Eylem araştırması yaklaşımı Yuladır ve Doğan (2009) tarafından geniş bir şekilde ele alınmıştır.

Çalışma üç temel aşamadan oluşmaktadır. Birinci aşamada araştırma problemine karar verildikten sonra alan yazın taraması ile eş zamanlı olarak veriler toplanmıştır. Elde edilen veriler analiz edilmiş ve problemin nedenleri ortaya konulmuştur. İkinci aşamada problemin çözümüne yönelik bir eylem planı geliştirilmiştir. Son aşamada ise eylem planı uygulanmış ve uygulamalardan elde edilen veriler analiz edilerek sonuçlar yorumlanmıştır.

2.1. Örneklem

Bu araştırmanın çalışma grubunu 2008-2009 eğitim-öğretim yılında Erzurum ilinde bulunan bir ilköğretim okulundan problem yaşadığı için güdümlü (keyfi) örnekleme yöntemi (Kılıç ve Cinoğlu, 2008) ile seçilen bir grup sekizinci sınıf öğrencisi oluşturmaktadır. Araştırma için seçilen sınıftaki bütün öğrenciler araştırmaya katılmıştır. Sınıfta 16 kız, 11 erkek öğrenci bulunmaktadır.

2.2. Veri Toplama Araçları

Araştırmada veri toplama araçları olarak; ödev tutum anketi, açık uçlu sorulardan oluşan öğrenci anketi, öğretmen gözlem raporları ve ödev kontrol listeleri (öğrenci ödevlerinin incelenmesi) kullanılmıştır.

Öğrencilerin Fen ve Teknoloji dersinde ev ödevlerine karşı tutumlarını belirlemek için Yücel (2004) tarafından öğrencilerin Kimya dersinde ev ödevlerine karşı tutumlarını ölçmek için geliştirilen, güvenilirlik ve geçerliği sağlanmış likert tipi anket kullanılmıştır.

Öğrencilerin ödev tutum anketi ile karşılaştırma yapmayı sağlayacak ve problemin çözümüne ışık tutabilecek verileri elde etmek için araştırmacılar tarafından amaca uygun olarak geliştirilen açık uçlu sorulardan oluşan bir anket kullanılmıştır.

Yapılan uygulamaların neticesini belirlemek ve öğrenci cevapları ile davranışlarını karşılaştırmak amacı ile süreç boyunca katılımcı gözlemler yapılmıştır. Öğretmen sınıf içi gözlemlerini dersin hemen bitiminde teneffüste not etmiştir.

Öğrencilerin verilen ödevleri belirlenen amaçlar doğrultusunda yapıp yapmadıkları ise ödev kontrol listelerine kaydedilmiştir. Ödevler kontrol edilirken, öğrencilerin ödevlerini yapıp yapmadıklarına, ödevlerin doğru yapıp yapılmadığına ve öğrencilerin ödev ile ilgili sunum yapıp yapmadıklarına bakılmıştır. Ödev kontrolleri sonucu öğretmenin yaptığı değerlendirmeler ödev kontrol listelerine aynen aktarılmıştır.

2.3. Verilerin Analizi

Öğrencilerin Fen ve Teknoloji dersinde verilen ev ödevine karşı tutumlarını ölçmek için 17 cümleden oluşan ödev tutum anketi uygulanmış ve bu anket SPSS paket programı ile çözümlenmiştir. Anketin analizi sonucu elde edilen betimsel istatistik Çizelge 3.1’de gösterilmiştir.

Öğrencilere sorulan açık uçlu sorulara öğrencilerin vermiş olduğu cevapların içerik analizi, verilerden çıkarılan kavramlara göre kodlama yöntemi ile yapılmıştır. Analiz sonucu elde edilen kategoriler sayısallaştırılmıştır. İçerik analizi, birbirine benzeyen nitel verileri belli kavramlar, kategoriler veya temalar çerçevesinde bir araya getirerek, bunları okuyucunun anlayabileceği bir şekilde düzenlemektir (Yıldırım ve Şimşek, 2006).

Öğretmenin ödev kontrolleri esnasında kullanmış olduğu ödev kontrol listeleri ise aynen düzenlenerek tablolaştırılmış ve bu tablolardaki veriler Microsoft Excel programı yardımıyla grafik olarak da sunulmuştur.

Uygulayıcı öğretmen sınıf içi gözlemler de yapmıştır. Sınıf içi gözlemler ise betimleme yöntemi ile analiz edilmiştir. Gözlemlerden elde edilen bulgular ayrı bir başlıkta ele alınmamış olup, bütün diğer bulgular ile karşılaştırmalı olarak verilmiştir.

Çalışmanın geçerliliği birkaç veri toplama aracının birlikte kullanılması ile gerçekleştirilmeye çalışılmıştır. Güvenirlilik sağlamaya yönelik olarak başka bir uzmana veri tabanı inceltirilmiştir ve analiz sonuçlarını verilerle karşılaştırması sağlanmıştır.

2.4. Araştırmanın Sınırlılıkları ve Sayıtları

Bu araştırma; 2008-2009 öğretim yılı Erzurum ili merkez ilçesindeki bir devlet okuldaki araştırmaya katılan bir grup ilköğretim 8. sınıf öğrencisi ve Fen ve Teknoloji dersinde verilen ödevlerle ilgili bu süreçte veri toplama aracı olarak seçilen ödev tutum anketi, açık uçlu sorulardan oluşan anket, öğretmen gözlemleri, ödev kontrol listelerinden elde edilen veriler ve araştırmacıların eylem araştırmasını uygulama ve yorumlama gücüyle sınırlıdır.

Araştırmada; öğrencilerin sorulara verdikleri cevaplarda samimi olduğu, uygulama sırasında yapılan gözlemlerde öğrencilerin gözlemciden etkilenmeyerek doğal davranışlar sergiledikleri, araştırma sürecinde araştırmacının gözlemlerini objektif bir şekilde yaptığı, veri toplama araçlarının araştırmanın amacına uygun olarak seçildiği ve bu araçların geçerlilik ve güvenilirliğe sahip olduğu varsayılmıştır.

2.5. Araştırmacıların Rolü

Araştırmacılarından biri öğretmendir ve problemi yaşıyandır. Diğer araştırmacı ise öğretmen-araştırmacıyı ve süreci kuramsal yönden destekleyen ve yönlendiren akademisyendir. Araştırma ile ilgili planlama ve kuramsal çerçevenin oluşturulması araştırmacıların karşılıklı görüş alış-verişi sonucu sağlanmıştır. Uygulama ve verileri toplama işini öğretmen-araştırmacı yapmıştır. Öğretmen-araştırmacı çalışmada eylem araştırması yaklaşımını uygulama yapmak suretiyle öğrenmeyi amaçlamış, bunu yaparken de kendi yaşadığı bir probleme çözüm üretmek istemiştir.

3. ARAŞTIRMA BULGULARI

Öncelikle birinci dönem elde edilen veriler analiz edilmiş ve problem ortaya konulmuştur. İkinci olarak problemin çözümüne yönelik bir eylem planı geliştirilmiş ve ikinci dönem uygulama yapılmıştır. Son olarak ikinci dönem yapılan uygulamalardan elde edilen veriler analiz edilmiştir.

3.1. Birinci Dönem Elde Edilen Bulgular

İlgili öğretim yılının birinci döneminde problemi ortaya koymak ve nedenlerini belirlemek için alan yazın taraması ile eş zamanlı veriler toplanmıştır. Veriler ödev tutum anketi, öğretmen gözlemleri, açık uçlu sorulardan oluşan anket ve öğrenci ödevlerinin incelenmesi ile elde edilmiş ve bulgular aşağıya çıkarılmıştır.

3.0.1. Açık uçlu sorulardan elde edilen bulgular

Bu bölümde verilmiş olan yüzdelik dağılımlarının 100'den fazla veya 100'den az çıkmış olmasının sebebi, nitel verilerin sayısallaştırılması işleminde bir öğrencinin birden fazla kategoriye girebilecek cevaplar vermesi veya bazı kategorilere öğrencilerin hiç cevap vermemesinden kaynaklanmaktadır. Ayrıca bu veriler kategorize edilirken bazı öğrencilerin verdiği cevaplar hiçbir kategoriye yakın olmadığı için bu cevaplar değerlendirmeye alınmamaktadır.

“*Ev ödevi sizin için ne anlam ifade ediyor?*” sorusuna öğrencilerin verdikleri cevaplara yapılan içerik analiz sonucunda, öğrenciler tarafından ödev; %91 oranında “konuyu tekrarlama”, %22 oranında “sıkıcı bir aktivite”, %13 oranında “mutluluk veren bir aktivite”, %17 oranında ise “sorumluluk” olarak algılanmaktadır.

“*Size verilen ev ödevlerini nerede yaparsınız?*” sorusunun analizi sonucunda; ödevlerin evde yapılma oranı %83 iken, okulda yapılma oranı %39'u bulmaktadır.

“Ödev yaparken kimlerden ve nasıl yardım alırsınız?” sorusunun analizi sonucu; Arkadaşlardan yardım alınması oranı %30, büyükler ve öğretmenlerden yardım alınma oranı ise %30 bulunmuştur. Öğrencilerin %43’ü ise hiç kimseden yardım almadan ödevlerini yaptığını belirtmişlerdir. Öğrenciler aldıkları yardımın nasıl olduğu konusuna pek değinmemişlerdir.

“Ödev yaparken nelere dikkat edersiniz?” sorusuna, öğrencilerden %61’i ödevin doğruluğuna ve kendisine kazandırdıklarına dikkat ettiğini, %48’i ödevin tertip ve düzenine özen gösterdiğini, %10’u ise ödev yaparken hiçbir şeye dikkat etmediğini söylemiştir.

“Sizce bazı arkadaşlarınız neden ödevlerini yapmıyorlar?” sorusuna ise, öğrencilerin %52’si ödevlerin sıkıcı olması nedeniyle arkadaşlarının ödev yapmadıklarını, %17’si arkadaşlarının verilen ödev konusunu bilmediklerinden yapmadıklarını, %57’si ise arkadaşlarının sorumsuz oldukları için ödev yapmadıklarını belirtmişlerdir.

“Siz öğretmen olsaydınız öğrencilerin ödevlerini düzenli yapmalarını sağlamak için neler yapardınız?” sorusunun analizi ile ödül veya ceza verilmesi %52, ödevlerin gruplar halinde verilmesi %26, ailenin haberdar edilmesi %10 oranında çıkmıştır.

3.1.2. Öğrenci ödev tutum anketinden elde edilen bulgular

Öğrencilerin Fen ve Teknoloji dersinde verilen ev ödevlerine karşı tutumları Çizelge 3.1’de gösterilmiştir. Bu çizelgeye bakıldığında öğrencilerin Fen ve Teknoloji dersinde ödev yaparken çok da istekli olmadıkları görülmektedir. Örneğin Fen ve Teknoloji dersinde ödev yapmaktan zevk aldığını veya ödev yaparken eğlendiğini belirtenlerin oranı %44’ler civarında iken kararsız ve katılmayanların oranı %56 civarında olmuştur. Bunun yanında öğrencilerin büyük bölümü ödev yapmanın Fen ve Teknoloji dersinde öğrenmelerini kolaylaştırdığını ve konuları anlamalarına yardımcı olduklarını belirtmişlerdir. Ayrıca verilen ödevlerin ve bu ödevlerin yapılması ve kontrolü aşamalarında öğretmen ile öğrenciler arasında iletişimin arttığını, bu yönüyle ödevlerin verilmesini olumlu bulanların oranı %70 gibi yüksek bir değeri bulduğu görülmektedir. Öğrenciler konulara hazırlık niteliğinde verilen ödevlerin kendilerinde öğrenme isteğini arttırdığını belirtmişlerdir. Öte yandan Fen ve Teknoloji dersinde verilen ödevleri sıkıcı bulanların veya zaman kaybı olarak görenlerin oranının ise %20’ler civarında olduğu görülmektedir.

Öğretmen gözlemleri, “Sürekli ödev yapan ve akademik yönden başarılı olanlar da dahil öğrencilerin büyük bölümü ev ödevine karşı olumsuz tutum sergilemektedirler. Ayrıca öğrencilerin büyük bölümü okulda teneffüslerde ve ödev yapan arkadaşlarına bakaarak ödevlerini yapmaktadırlar...” şeklindedir.

Hem öğrenci tutum anketi sonuçları hem de açık uçlu sorulardan oluşan anketin sonuçları incelendiğinde ve bu sonuçlar karşılaştırıldığında, genel olarak öğrencilerin ev ödevine karşı olumlu tutum sergiledikleri görülmektedir. Buna karşın öğretmen gözlemlerinde ise bu durumun farklı olduğu görülmektedir.

Çizelge 3.1. Öğrencilerin ev ödevlerine karşı tutumları

ÖDEV TUTUM CÜMLELERİ		Kesinlikle Katılıyorum (%)	Katılıyorum (%)	Kararsızım (%)	Katılmıyorum (%)	Kesinlikle Katılmıyorum (%)
1	Fen ve Teknoloji ile ilgili ev ödevlerimi yaparken çok eğleniyorum.	4	26	35	18	17
2	Fen ve Teknoloji dersinde verilen ev ödevlerini yapmaktan çok zevk alıyorum.	5	39	30	17	9
3	Fen ve Teknoloji ev ödevlerini yapmak bana çok sıkıcı geliyor.	13	17	22	35	13
4	Fen ve Teknoloji ödevlerimi yapmak için oturduğumda uykum geliyor.	4	13	13	48	22
5	Verilen ev ödevlerinin Fen ve Teknoloji konularını anlamamda çok büyük rolü olduğunu düşünüyorum.	48	22	26	0	4
6	Fen ve Teknoloji dersinde verilen ev ödevlerinin kontrolüyle öğretmen-öğrenci arasındaki diyalogun gelişeceğini düşünüyorum.	22	48	22	0	8
7	Fen ve Teknoloji derslerinde verilen ev ödevlerinin anlatılan konular uygun bir şekilde verildiği takdirde fayda sağlayacağı inancımı taşıyorum.	57	9	22	4	8
8	Fen ve Teknoloji dersinde verilen ev ödevlerini yaparken çok dikkatli ve özenli olmaya çalışırım.	26	35	17	22	0
9	Fen ve Teknoloji konularıyla ilgili olarak ilgimi çeken konuların ev ödevi olarak verilmesi beni o konudan soğutuyor.	4	4	17	27	48
10	Fen ve Teknoloji dersinde verilen ev ödevlerini yaparken kendimi çok mutsuz hissediyorum.	4	18	26	26	26
11	Fen ve Teknoloji dersinde verilen ev ödevlerini yaparken kendimi çok mutlu hissediyorum.	4	39	31	13	13
12	Fen ve Teknoloji dersinde araştırmaya dayalı ev ödevlerini yapmanın, zamanımı boşa harcamakla eş değer olduğunu düşünüyorum.	13	4	9	17	57
13	Ev ödevleri hangi konuda olursa olsun benim için hep angarya olmuştur.	4	17	22	13	44
14	Fen ve Teknoloji dersinde verilen ev ödevleri ders kitabı dışındaki kaynaklardan yararlanılarak hazırlanırsa, konuları daha öğretici olur düşüncesini taşıyorum.	35	13	13	13	26

Çizelge 3.1. (devamı)

15	Fen ve Teknolojide bir konu ile ilgili hazırlık çalışması niteliğinde verilen ev ödevi, beni konuyu öğrenmeye daha istekli kılıyor.	39	22	22	13	4
16	Fen ve Teknoloji konularının sonunda alıştırmaya nitelikli verilen ev ödevi, konuyu daha iyi anlamama ve kavramama neden olmaktadır.	39	30	9	13	9
17	Fen ve Teknoloji dersinde konuyu anlayıp anlamadığımı kontrol etmek üzere verilen alıştırmaya ağırlıklı ödevler, konunun ne kadarını anlayıp ne kadarını anlamadığımı belirleyebilmem için iyi bir ölçüt oluyor.	39	30	22	9	0

3.1.3. Ödev kontrol listelerinden elde edilen bulgular

Öğrencilere verilen ödevler, ilgili okulda ders kitabı olarak okutulan Fen ve Teknoloji-8 ders kitabı ve çalışma kitabında yer alan etkinlik ve çalışmalardan oluşmuştur (EK 1 ve EK 2). Müfredat gereği bahsedilen birçok çalışma zaten öğrenciler tarafından ev ödevi yöntemi ile yapılmak durumunda olduğu için öğrencilere ek bir yük getirmemek amacıyla bu ödevler dışında ilave ödevler verilmemiştir. Verilen ödevler işlenen konuları pekiştirmeye ve yeni konuları araştırmaya yöneliktir.

Çizelge 3.2 incelendiğinde Ö4, Ö14 gibi bazı öğrencilerin verilmiş olan bütün ödevleri doğru bir şekilde yaptıkları görülmektedir. Öte taraftan bazı öğrencilerin ise ödevlerini yapmalarına rağmen ya doğru yapamadıkları ya da eksik yaptıkları ve Ö7, Ö8, Ö9, Ö11, Ö16, Ö17, Ö20, Ö21 gibi öğrencilerin ise neredeyse verilen hiçbir ödevi yapmadığı görülmektedir.

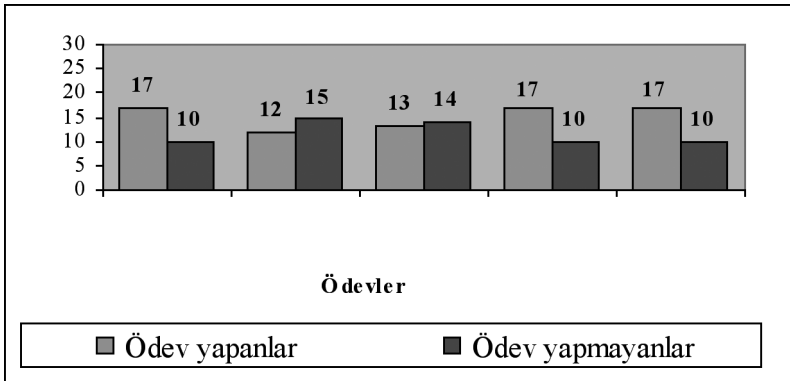
Çizelge 3.2. Birinci dönem ödev takip çizelgesi

ÖĞRENCİ ÖDEV TAKİP ÇİZELGESİ											
Öğrenciler	1.ÖDEV		2.ÖDEV		3.ÖDEV		4.ÖDEV		5.ÖDEV		1. Dönem Fen ve Teknoloji Dersi Yazılı ortalaması
	Ödevi yapma	Doğruluk ve Sunum	Ödevi yapma	Doğruluk ve Sunum	Ödevi yapma	Doğruluk ve Sunum	Ödevi yapma	Doğruluk ve Sunum	Ödevi yapma	Doğruluk ve Sunum	
Ö1	+	+	+	+	+	-	+	+	+	-	75
Ö2	+	-	-	-	-	-	+	-	-	+	42
Ö3	-	-	+	-	-	-	+	-	-	-	45
Ö4	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	82
Ö5	+	-	-	-	-	-	+	+	+	-	48
Ö6	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	85

Çizelge 3.2. (devamı)

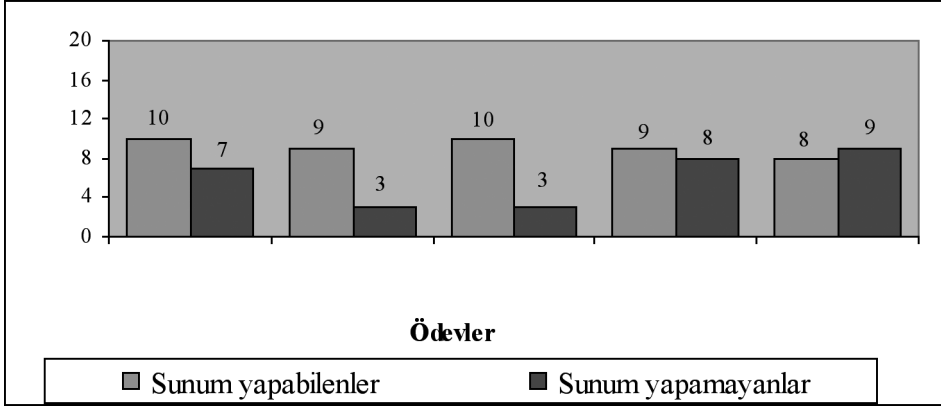
Ö7	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	33
Ö8	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	32
Ö9	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	32
Ö10	+	+	+	-	+	+	+	+	+	-	59
Ö11	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	34
Ö12	+	-	-	-	-	-	+	-	-	-	36
Ö13	+	+	+	-	+	+	+	-	+	+	53
Ö14	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	85
Ö15	+	-	-	-	+	+	+	-	+	-	48
Ö16	-	-	-	-	-	-	-	-	+	-	40
Ö17	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	28
Ö18	+	+	+	+	+	-	-	-	+	+	59
Ö19	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-	79
Ö20	+	-	+	+	+	-	+	-	+	+	55
Ö21	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	36
Ö22	+	-	-	-	-	-	-	-	-	-	32
Ö23	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	75
Ö24	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-	52
Ö25	-	-	-	-	-	-	+	-	+	-	30
Ö26	-	-	-	-	-	-	-	-	+	-	32
Ö27	+	-	-	-	+	+	+	-	+	-	50

(+ Evet , - Hayır)

Şekil 3.1. Öğrencilerin ödev performansının niceliksel dağılımı

Şekil 3.1'deki grafik incelendiğinde ödev yapan öğrenci sayısında bazen azalmalar görülse de genelde tutarlılık sergilediği, bunun yanı sıra aynı tutarlılığın ödev yapmayan öğrenci sayısında da var olduğu görülmektedir. Ödev yapmayan öğrencilerin bu alışkanlıklarını devamlı sürdürdükleri görülmektedir. Bununla birlikte ödev yapma alışkanlığı olan bazı öğrencilerin de zaman zaman ödev yapmadıkları anlaşılmaktadır. Örneğin, birinci ödevi yapan öğrencilerin sayısı 17 iken yapmayanların sayısının 10 olduğu görülmektedir. Yine ikinci ödevi yapan öğrencilerin sayısı 12 ve yapmayanların sayısı ise 15 olmuştur.

Şekil 3.2. Öğrencilerin ödev performansının niteliksel dağılımı

Şekil 3.2'deki grafik incelendiğinde bazı öğrencilerin verilen ödevleri yaptıkları halde ödevle ilgili sunum yapamadıkları ve ödev konusu ile ilgili sorulara yeterli cevapları veremedikleri görülmektedir. Özellikle dönem sonlarında yapılan ödevlerin nicelik olarak fazla olmasına rağmen, nitelik olarak eksik olduğu söylenebilir. Buradan, bazı öğrencilerin ödevleri sadece yapmış olmak için yaptıkları söylenebilir. Örneğin; birinci ödevi yapan öğrencilerden 10 tanesi ödevini sunup ve ödev konusu ile ilgili sorulara cevap verebilirken, 7 tanesinin yaptığı ödevi sunmakta ve sorulara cevap vermekte zorlandığı görülmektedir. Yine beşinci ödevi yapan öğrencilerden 8 tanesi ödevini sunabilirken, 9 tanesinin ödevini sunamadığı görülmektedir.

Öğretmen gözlemlerine göre, sınıfta ödevlerini doğru bir şekilde yapan ve ödev konusu ile ilgili soruları sınıfta cevaplayabilen öğrencilerin büyük bölümünün Fen ve Teknoloji dersinde de başarılı olan öğrenciler oldukları (Çizelge 3.2), ödevlerini eksik ya da yanlış yapan ve ödev konusu ile ilgili sorulara cevap vermekte zorlanan öğrencilerin ise genellikle ilgili derste yetersiz oldukları ve okulda teneffüslerde, ödev yapmış olan arkadaşlarının yaptıklarına bakarak ödevlerini yaptıkları anlaşılmıştır. Hiç ödev yapmayan öğrencilerin ise genellikle sınıfın başarısız öğrencileri oldukları ve bu öğrencilerin ödev yapmadıkları için yapılan eleştiri veya cezaları umursamadıkları, ödev yapan arkadaş-

larının ödüllendirilmesinin ise onları kamçılamadığı görülmüştür. Hiç ödev yapmayan öğrencilerin çoğu zaman ödev yapmak için ön şart olarak öğretmen ile “*Verdiğiniz ödevi yaparsam karneme 2 (iki) düşürür müsünüz?*” veya “*ödevi yaparsam 5 (beş) verir misiniz*” gibi pazarlıklar yaptığı gözlemlenmiştir.

Ödev kontrollerinde, ödevini yapmayan öğrencilere bunun nedeni sorulduğunda çoğunlukla alınan cevaplar şunlar olmuştur: “*Ödevim olduğunu unutmuşum. Ödevle uğraştım ama yapamadım. Ödev verildiği gün okula gelmemiştim, o yüzden ödevden haberim yoktu.*”

Öğretmene göre “*Ödevlerini yapmayan veya ödev yapma konusunda isteksiz olan öğrenciler akademik başarıları düşük olanlardır. Bu öğrenciler önceki yıllarda düşük akademik başarı ile sınıflarını geçmiş, hatta bir kısmı doğru dürüst okuma-yazma bilemeden sekizinci sınıfa kadar gelmişlerdir. Kendileri için bir hedef oluşturamamış olan bu öğrenciler için ödev yapmanın veya sınavlardan iyi puanlar almanın bir önemi yok gibidir. Bu durum onları ödev yapma, derse hazırlanma veya derse katılma konusunda isteksiz kılıyor...*”

Yukarıdaki veri analizleri incelendiğinde, öğrencilerin bir bölümünün ev ödevini eğlenceli ve öğretici buldukları ve ödevlerini yaptıkları görülmektedir. Bir grup öğrenci de ödevleri eziyet olarak görmelerine rağmen çoğunlukla ödevlerini yapmaktadırlar. Bir başka grup ise verilen ödevleri hiç yapmamaktadır. Bütün bunların yanı sıra ödevlerini zamanında yapan öğrencilerin büyük çoğunluğunun ödev konusunu sunmada sorun yaşadıkları ve ödev konusu ile ilgili sorulan sorulara yeterli cevabı veremedikleri görülmektedir.

Bu veriler ışığında özellikle son gruba giren ödev yapmayan öğrencilerin ödev yapmalarını sağlamak, ikinci ve üçüncü grupta yer alan öğrencilerin ise ödev yapma performanslarını ve verimliliğini arttırmak için bir eylem planı geliştirilip, uygulanmıştır.

3.2. Eylem Planı Geliştirme

Ödev yapmayan öğrencilerin ileri sürdükleri bahaneler incelendiğinde en önemli problemin, öğrencilerin bir şekilde ödevin varlığını unutmaları veya varlığından haberdar olmamaları olarak göze çarpmaktadır. Bunun yanında diğerlerine göre zayıf bir iddia olsa da verilen ödevi yapamamak olarak gözükmektedir. Bu durumdaki öğrencilerin ödev yapmalarını sağlamak, diğer öğrencilerin ise ödev performanslarını arttırmak için aşağıdaki eylem planları uygulanmıştır.

Öncelikle sınıftaki öğrencilerden üçer kişilik gruplar oluşturulmuştur. Bu gruplar oluşturulurken, her bir gruba bir tane devamlı ödev yapan öğrenci, bir tane ara sıra ödev yapan öğrenci, bir tane de hiç ödev yapmayan öğrenci seçilmiştir. Ayrıca gruplar oluşturulurken, aynı binada oturan veya evleri birbirine yakın olan öğrencilerin aynı grupta yer almasına dikkat edilmiştir.

Bu grupları oluşturmadaki temel amaç, öğrencilerin ödevlerini birlikte yapmalarından ziyade, birbirlerini kontrol etmek ve ödevin varlığından haberdar etmektir. Her gru-

ba ödevini devamlı yapan öğrenciler başkan seçilmiştir. Grup başkanları, okula gelmeyen veya ödevin varlığını unutmüş olan öğrencilere hatırlatma yapmakla, aynı zamanda ödevini yapamayan öğrencilere ise gerektiğinde yardımcı olmakla görevlendirilmiştir. Bunun yanı sıra grubun diğer üyelerine de birbirlerine ödevin varlığını hatırlatmaları ve birbirlerini kontrol etme görevi verilmiştir. Grup üyelerine ayrıca zorunlu olmadığı sürece her üyenin verilen ödevleri bireysel yapacağı sadece ödevi yapmakta zorlanan grup üyesine yönlendirme ve yardım yapabilecekleri belirtilmiştir.

Öğrencilerin motivasyonunu arttırmak, özellikle devamlı ödev yapanların aktif katılımını sağlamak için grup üyelerinin tamamının ödevini yapması veya yapmaması durumunda her üyeye duruma göre ödül-ceza yöntemi uygulanmıştır. Buna göre grup üyesi arkadaşına hatırlatmalar yaparak, gerektiğinde yardım ederek ödev yapmasını sağlayan grup üyelerine ilave puanların verilmesi ve grup üyesine hiçbir telkinde bulunmayan ödev yapmasına katkı sunmayan üyelere ise ceza puanı verilmesi kararlaştırılmıştır. Gürlevik (2006) teşvik ve ödüllerin öğrencilerin ödev yapma performansını arttırdığını belirtmiştir.

Eylem planına öğrenci velilerinin de dahil edilmesi düşünülmüş; ancak, öğretmen gözlemleri neticesinde aile işbirliği plana dahil edilmemiştir. Öğretmen gözlemleri “bazı ailelerin öğrencilerin ödevlerini kendilerinin yaptığı, bazılarının ise öğrencilere ödevlerinde hiç yardım etmedikleri” şeklinde özetlenebilir. Turanlı (2007)’de ödev konusunda ailelerin çocuklarına nasıl yardım etmeleri gerektiğine ilişkin belirsizlik bulunduğunu, bazı ailelerin yardım yapma imkanına sahip olmadığını, bazılarının ise nasıl yardım edebileceklerini bilmediklerini belirtmiştir.

Bu plan ışığında sınıf Çizelge 3.3’te olduğu gibi dokuz (9) gruba ayrılmıştır.

Çizelge 3.3. Ödev grupları

GRUP NO	GRUP ÜYELERİ		
1.Grup	Ö1	Ö3	Ö7
2.Grup	Ö6	Ö8	Ö11
3.Grup	Ö4	Ö2	Ö15
4.Grup	Ö14	Ö5	Ö21
5.Grup	Ö19	Ö20	Ö17
6.Grup	Ö23	Ö9	Ö12
7.Grup	Ö24	Ö16	Ö22
8.Grup	Ö10	Ö27	Ö26
9.Grup	Ö13	Ö25	Ö18

Eylem planını gerçekleştirmek üzere öğrencilere 2008-2009 öğretim yılı II. döneminde mayıs ayının ortalarına kadar en az 5 (beş) tane ödev verilmesi ve gerektiğinde bu sayının artırılması planlanmıştır. Verilecek olan ödevler işlenen konuların gidişatına

uygun ve bir önceki dönem olduğu gibi Fen ve Teknoloji ders ve çalışma kitabında bulunan etkinlik ve çalışmalar ile sınırlı kalması kararlaştırılmıştır.

3.3. Eylem Planının Uygulanması ve İzlenmesi

Yukarıdaki plan çerçevesinde, öğrencilere doğal ders akışı içerisinde, haftada veya duruma göre iki haftada bir ödev verilmiştir. Ödevler öğretmen tarafından kontrol edilmiştir. Öğretmen, kontrol esnasında ödev takip çizelgesini kullanmış ve gözlemlerini not etmiştir. Uygulama süresince öğrencilere beş ödev verilmiştir.

3.4. İkinci Dönem Elde Edilen Bulgular

Eylemin uygulanması süreci araştırmacı öğretmen tarafından yapılmış ve izlenmiştir. Bu süreçte elde edilen veriler öğrenci ödevlerinin incelenmesi (Çizelge 3.4) ve araştırmacı gözlemlerinden ibarettir.

Öğrenci ödevleri kontrol edilirken ve gözlem yapılırken, verilen ödevin yapılmasına, yapılan ödevin niteliğine ve öğrencinin ödev konusuna hakimiyetine bakılmış ve bunların gerçekleşme durumuna dikkat edilmiştir. Ödevlerin incelenmesinde, hedeflenenlerin gerçekleşip gerçekleşmediği veya ne kadar gerçekleştiğini belirlemek için hedef doğrultusunda hazırlanan ödev kontrol listeleri kullanılmış ve bunlar Çizelge 4.4'teki gibi düzenlenmiştir.

Çizelge 3.4. İkinci dönem ödev takip çizelgesi

Öğrenciler	1.ÖDEV			2.ÖDEV			3.ÖDEV			4.ÖDEV			5.ÖDEV			Yıl Sonu Fen ve Teknoloji Dersi Yazılı Ortalaması
	Ödevi yapma	Doğruluk	Sunum	Ödevi yapma	Doğruluk	Sunum	Ödevi yapma	Doğruluk	Sunum	Ödevi yapma	Doğruluk	Sunum	Ödevi yapma	Doğruluk	Sunum	
Ö1	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	68
Ö2	+	*	*	+	*	*	+	-	-	+	*	*	+	*	*	50
Ö3	+	*	*	+	*	-	+	*	*	+	*	*	+	*	*	48
Ö4	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	86
Ö5	+	*	*	+	*	*	+	*	+	+	*	*	+	*	*	57
Ö6	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	86
Ö7	+	-	-	+	-	-	-	-	-	+	-	-	+	-	-	36
Ö8	+	-	-	+	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	29
Ö9	+	-	-	-	-	-	-	-	-	+	*	-	-	-	-	40
Ö10	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	63
Ö11	-	-	-	-	-	-	+	-	-	-	-	-	+	-	-	28
Ö12	+	*	*	+	*	-	+	*	*	+	*	*	+	*	*	44
Ö13	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	58

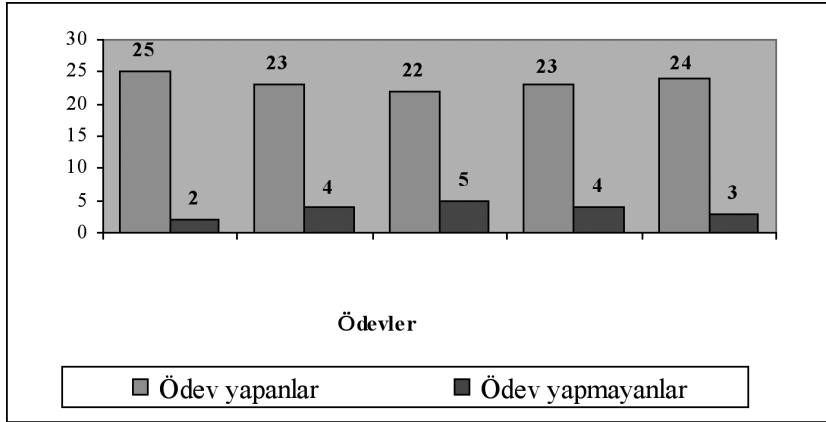
Çizelge 3.4. (devamı)

Ö14	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	87
Ö15	+	*	*	+	*	*	+	*	*	+	+	*	+	*	*	53
Ö16	+	-	-	-	-	-	+	-	-	-	-	-	+	*	-	48
Ö17	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	20
Ö18	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	*	66
Ö19	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	81
Ö20	+	+	*	+	+	+	+	*	*	+	+	+	+	+	+	55
Ö21	+	-	-	+	-	-	-	-	-	+	-	-	+	-	-	38
Ö22	+	*	-	+	-	-	+	-	-	+	*	*	+	*	-	32
Ö23	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	74
Ö24	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	52
Ö25	+	*	-	+	*	*	+	*	*	+	*	*	+	*	-	38
Ö26	+	*	-	+	*	-	+	-	-	+	*	-	+	*	-	39
Ö27	+	+	*	+	*	*	+	*	*	+	+	*	+	+	*	51

(+ Yeterli, - Yetersiz, * Eksiği var)

3.4.1. Öğrencilerin ödev yapma durumu

Burada sadece öğrencilerin ödev yapıp yapmadıkları sorgulanmış, ödev yapan ve yapmayan öğrenci sayıları her uygulama için ayrı ayrı çıkarılmıştır. Ödev kontrolü yapılırken, öğrenci ödevi yapmış ise “+”, ödevi yapmamış ise “-” ile değerlendirilmiştir.

Şekil 3.3. Öğrencilerin ödev yapma durumu

Şekil 3.3’deki grafik incelendiğinde ödev yapan öğrenci sayısında artış olduğu görülmektedir. Ödev yapan öğrenci sayısı, her uygulama da birer ikişer farklılık gösterse de uygulama süresince sabit kaldığı söylenebilir. Ödevlerinin yapan öğrencilerin oranı

%93'leri bulmuştur. Bununla birlikte her uygulamada sınıftan en az iki öğrenci ödev yapmamıştır. Örneğin birinci uygulamada iki kişi ödev yapmamışken, ikinci uygulamada dört, üçüncü uygulamada beş, dördüncü uygulamada dört ve son uygulamada üç kişi ödevini yapmamıştır.

Ödevini yapmayan öğrencinin grup başkanına ve diğer arkadaşına arkadaşlarını uyarıp uyarmadıkları, ödevin varlığından haberdar edip etmedikleri ve yardım teklif edip etmedikleri sorulmuş, verilen cevaplar genellikle “*evet bunların hepsini yaptık*” olmuştur. Ödev yapmayan öğrenciler çoğunlukla grup arkadaşlarının kendilerini uyardıklarını doğrulamışlardır. Fakat neden ödevlerini yapmadıklarını da cevapsız bırakmışlardır. Nitekim bu öğrenciler Fen ve Teknoloji dersinde zaten akademik olarak da başarısız öğrencilerdir. Örneğin Ö17 verilen hiçbir ödevi yapmamıştır, ödev yapmama gerekçesi sorulduğunda ise hiçbir cevap alınamamıştır. Aynı zamanda akrabası da olan grup arkadaşı Ö20'ye bu durumun nedeni sorulduğunda ise “Ö17'nin anne ve babasının dilsiz oldukları ve bu nedenle de Ö17 ile yeteri kadar ilgilenemediklerini” bir sebep olarak söylemiştir. Yine genelde ödev yapmayan Ö8, Ö9 ve Ö16 gibi öğrenciler ise boş zamanlarını daha çok babalarına ait işyerlerinde geçirmişlerdir. Bir başka ödev yapmayan Ö11 ise ailesinin okula göndermek istemediği bir nevi zorunluluktan okula gelen bir öğrenci olduğu görülmüştür.

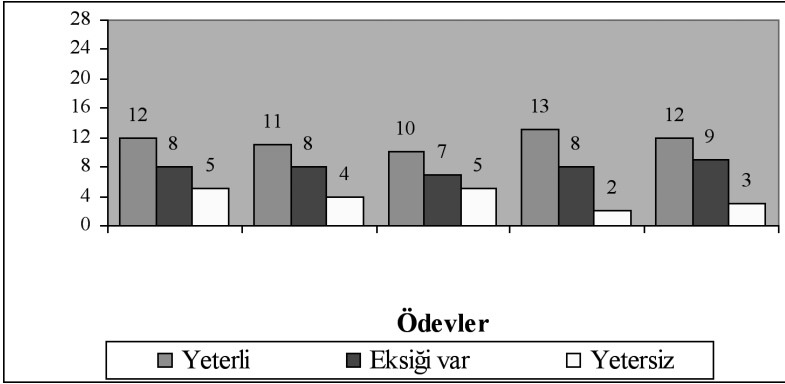
3.4.2. Öğrencilerin ödevleri amaca uygun ve doğru yapma durumu

Burada ödevlerini yapan öğrencilerin, bu ödevleri amaca uygun yapıp yapmadıkları ve ödevin doğruluğu sorgulanmıştır. Verilen ödevi amaca uygun ve doğru bir şekilde yapan öğrencilerin ödevleri “yeterli”, eksiklikleri olan öğrencilerin ödevleri “eksikliği var” ve ödevini amaca uygun yapmayan ve yanlış yapan öğrencilerin ödevi ise “yetersiz” şeklinde değerlendirilmiştir.

Araştırmacının öğrenci ödevleri kontrolünden elde ettiği bu veriler bütün uygulamalar için tek tek elde edilerek Şekil 3.4'deki grafikte gösterilmiştir. Burada sadece ödevini yapan öğrenciler ele alınmıştır. Ödevini yapmayan öğrenciler bu başlıkta elde edilen bulgulara dahil edilmemiştir.

Şekil 3.4'deki grafik incelendiğinde, öğrencilerin bir bölümünün ödev yaparken ödevi doğru yapmaya da özen gösterdikleri, diğer bir kısmının eksiklikleri olduğu görülmektedir. Bunun yanı sıra başka bir grup öğrencinin ise ödevi yaparken doğruluğuna veya amaca uygunluğuna dikkat etmedikleri görülmektedir. Örneğin birinci ödevi doğru yapan öğrenci sayısı 12, eksik yapan öğrenci sayısı 8 ve ödevi yetersiz görülen öğrenci sayısı ise 5 olmuştur. İlk üç uygulamada özellikle ödevi yetersiz görülen öğrenci sayısının birbirine yakın olduğu görülürken, son iki uygulamada ödevi yetersiz görülen öğrenci sayısında azalmalar olduğu görülmektedir. Bütün uygulamalara bakıldığında ödevine özen gösteren öğrenci sayısında bir tutarlılık olduğu görülmektedir. Örneğin Ö4, Ö6, Ö14, Ö23, Ö24 gibi öğrenciler çoğunlukla ödevlerini düzenli bir şekilde öze-

nerek yaparken, Ö2, Ö3, Ö22, Ö26, Ö25, Ö27 gibi öğrenciler ise çoğunlukla ödevlerini özenmeksizin yapmışlardır.

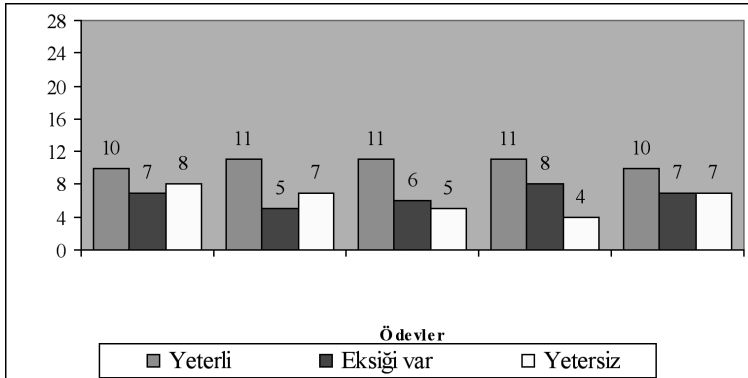

Şekil 3.4. Ödevlerin amaca uygunluk ve doğruluk durumu

Verilere bakıldığında ödevlerini yapanlarını oranı oldukça yüksek olmasına rağmen ödevini doğru ve amaca uygun yapan öğrenci sayısındaki artışın yeterli oranda olmadığı görülmektedir.

3.4.3. Öğrencilerin ödev konusuna hakim olma durumu

Bu hedefle, öğrencilerin yaptıkları ödevlerin öğrenme düzeylerine katkısının ne derece olduğunu ortaya çıkarma amaçlanmıştır. Öğrencilerin yaptıkları ödevleri sunabilme becerileri, ödev konusu ile ilgili kendilerine yöneltilen sorulara cevap verebilme düzeyleri belirlenmeye çalışılmıştır. Yaptığı ödevi sunabilen ve yöneltilen sorulara cevap verebilen öğrenciler “yeterli” ödev sunumu ve soru cevaplama eksiklikleri olan öğrenciler “eksik var”, ödevini sunamayan ve sorulara cevap veremeyen öğrenciler ise “yetersiz” şeklinde değerlendirilmiştir (Şekil 3.5).

Şekil 3.5. Öğrencilerin ödev konusuna hakim olma durumu

Şekil 3.5'teki grafik incelendiğinde verilen ödevi yapmış olmalarına rağmen (yeterli, eksik veya yetersiz) öğrencilerin önemli bir bölümünün ödevini sunmada veya ödev konusu ile ilgili sorulara cevap vermekte zorlandıkları görülmektedir. Örneğin birinci ödevi yapan öğrencilerden, ödevini sunabilen ve ödev konusu ile ilgili sorulara yeterli cevabı verebilen öğrenci sayısı 10, ödev sunumu ve soru cevaplamada eksiklikleri olan öğrenci sayısı 7, ödevini sunamayan ve sorulara yeterli cevap veremeyen öğrenci sayısının ise 8 olduğu görülmektedir. Bu öğrenci sayılarının; ikinci ödevde sırası ile 11, 5 ve 7, üçüncü ödevde 11, 6 ve 5, dördüncü ödevde 11, 8 ve 4, beşinci ödevde ise 10, 7 ve 7 olduğu görülmektedir.

Yaptığı ödev ile ilgili sunum ve sorulara cevap vermede sorun yaşayan öğrencilere nedeni sorulduğunda bu soruya ilgili öğrencilerden ziyade sınıftaki diğer öğrencilerden cevap gelmiştir. Verilen cevaplar da “*Hocam çünkü o arkadaşımız ödevini teneffüste ...'in defterine bakarak yaptı*” veya “*Hocam, kesin ödevini ablası, abisi,... yapmıştır*” şeklinde olmuştur.

Şekil 3.5 incelendiğinde ödevini doğru yapan öğrencilerin genellikle ödev konusuna hakim olduğu da görülmektedir. Bunu yanı sıra ödevini eksik veya yanlış yapanların ödev sunumunda zorlandıkları ve sorulara cevap veremedikleri görülmektedir.

3.4.4. Öğrencilerin uygulama ile ilgili tepkileri

Öğrencilerin yapılan uygulama hakkındaki fikirleri süreç boyunca gözlem yoluyla elde edilmeye çalışılmıştır. Uygulama başlangıcında ve devamında öğrencilerden çeşitli tepkiler gelmiştir. Başarılı olan, ödevlerini yapmada bir problem yaşamayan ve genelde grup başkanı olarak görevlendirilen öğrenciler grupla çalışmayı kendileri için bir ilave bir zahmet olarak görmüşlerdir. Örneğin, eylem planının öğrencilere anlatılması sırasında; Ö6, Ö13, Ö14 ve Ö24 gibi öğrenciler, “*Öğretmenim, biz ödevlerimizi zaten yapıyoruz, ne diye başkalarının ödev yapmaları için uğraşalım*” şeklinde tepkiler göstermişlerdir. Bu öğrenciler özellikle grup arkadaşlarının ödev performanslarının artışı için yapacakları katkılardan ilave puanlar alacakları vaadinden sonra eylemi benimsemişlerdir. Yine de süreç boyunca grup arkadaşlarından, uyarılarına ve yardım tekliflerine rağmen ödevlerini düzenli yapmadıkları için şikayetçi olmuşlardır.

Ödev yapma konusunda gayretli oldukları halde, zaman zaman ödev yapmakta zorlanan ikinci grup öğrenciler, daha iyi bilen bir arkadaşlarından yeri geldiğinde destek gördükleri için uygulamadan memnun bir görüntü sergilemişlerdir. Ödev yapmayan grup ise uygulama ile ilgili olumlu veya olumsuz bir tepki göstermemişlerdir. Öğretmene göre; “*bu son gruba giren öğrenciler için uygulanan yöntemler çok da bir anlam ifade etmez... Onları aktivitelerle katılmaya mecbur bırakırsanız, katılırlar. Aksi halde bu öğrencileri kendi hallerine bırakırsanız yıl boyunca ne derse katılırlar, ne de verilen görevleri yerine getirirler...*”

4. Tartışma ve Sonuç

Daha öncede belirtildiği üzere çalışmanın temel amacı öğretmenin kendi yaşadığı probleme eylem araştırması yaklaşımını kullanarak çözüm üretmeye çalışmaktır. Burada hem probleme çözüm üretmek hem de eylem araştırması yaklaşımını öğrenmek amaçlanmıştır. Bu amaca yönelik eylem araştırması yaklaşımı teorik olarak araştırılmış ve uygulamada bizzat araştırmacı öğretmenin kendi sınıflarında yaşadığı bir problem olan öğrencilerin ev ödevleri performanslarının artırılması için çözüm üretilmeye çalışılmıştır. Öncelikle öğrencilerin ev ödevlerine yaklaşımları ve ödev yapma performanslarının düşük olmasının sebepleri ortaya konulmuş ve bu problemin çözümüne yönelik bir eylem planı hazırlanarak uygulanmıştır. Uygulama sonuçlarına önceki bölümde değinilmiştir. Bu bölümde bu sonuçların yorumları yapılmış, alan yazın ile karşılaştırmalar yapılarak uygulama sonucundaki başarı veya başarısızlık nedenleri ortaya konmaya çalışılmıştır.

Problemin çözümüne yönelik oluşturulan grupların etkileşimi ile ödevlerin niteliğine bakmaksızın sadece öğrencilerin ödevlerini yapıp-yapmamalarına bakıldığında ortaya konulan eylemin başarılı olduğu görülmektedir. Birinci dönem problemin ortaya konması aşamasında verilen ödevleri yapan öğrenci sayısı en fazla 17 iken ödev yapmayan öğrenci sayısı 10 ve üzerinde olmuştur. Yani ödev yapmayanların oranı %37 civarındadır. Bununla birlikte, uygulanan eylem sonucu ikinci dönem ödev yapan öğrenci sayılarındaki artış kayda değerdir. Örneğin eylemden sonra yapılan ödev uygulamalarında ödev yapan öğrenci sayısı 25'e kadar çıkmıştır. Ödev yapmayan öğrenci sayısı ise en fazla 4 olmuştur. Birçok uygulamada bu sayı 2'ye kadar, yani %7'lere düşmüştür. Dolayısıyla nicelik yönünden bakıldığında yapılan eylemin başarılı olduğu söylenebilir. Bu karşılaştırma Çizelge 4.1'de de verilmiştir.

Çizelge 4.1. Öğrencilerin ödev yapma durumları

		Ödev1	Ödev2	Ödev3	Ödev4	Ödev5
Birinci Dönem	Ödev Yapanlar (%)	63	44	48	63	63
	Ödev Yapmayanlar (%)	37	56	52	37	37
İkinci Dönem	Ödev Yapanlar (%)	93	85	81	85	89
	Ödev Yapmayanlar (%)	7	15	19	15	11

Öğrencilerin ödev uygulamalarında küçük gruplara ayrılması ile bu gruplar içerisinde bireysel ve grupla birlikte yaptıkları çalışmaların, onların performanslarını arttırdığına birçok çalışmada değinilmiştir (Ma, 1996; Corno, 2000; Mutlu ve Öztürk, 2003; Gündüz, 2005; Yücel, 2008). Bu sonuçlar ile çalışmanın bu bölümünde elde edilen sonuçlar uyum içerisindedir. Bununla birlikte tek başına çalışmanın ve ödev yapmanın öğrencileri daha başarılı kıldığını gösteren çalışmalar da mevcuttur (Hong ve Lee, 1999; Hong ve Milgram, 2000; Erden ve Altun, 2006).

Hizmetçi (2007) öğretmenlerin ödev verirken; grupla çalışmayı tercih eden öğrencilere grup ödevleri, tek başına çalışmayı tercih edenlere ise bireysel ödevler verilmesi, diğer yandan, öğrencinin sosyal becerilerinin gelişmesi için, sürekli tek başına çalışmayı tercih edenlere grup ödevlerinin de verilmesi gerektiğini belirtmiştir.

Problemin çözümüne yönelik yapılan eylem ile öğrencilerin ödev yapma performansları nicelik olarak artmış olsa da, nitelik olarak bir başarı yakalandığı söylenemez. Şöyle ki eylemden sonraki uygulamalarda ödev yapan öğrenci sayısında bir artış görülmesine rağmen, verilen ödevi amaca uygun ve doğru yapan, ödevini sunabilen ve ödev konusu ile ilgili soruları cevaplayabilen öğrenci sayısında kayda değer bir değişim görülmemiştir. Örneğin birinci ödevi yapan öğrenci sayısı 25 iken, bu 25 öğrenciden sadece 12 tanesi ödevini amaca uygun ve tam olarak doğru yapabirmiştir. Reinhardt vd. (2009)'a göre, çok sık kullanılan bir öğrenme yöntemi olan ödevin, akademik başarı üzerine güçlü ve pozitif etkilerinin olması ancak öğrencinin ödevi doğru yapması ile mümkün olabilir.

Bu sonuçlar göstermiştir ki yapılan uygulama öğrenciye ödev yapma alışkanlığı kazandırmış ise de öğrencilerin süreçten elde ettikleri verim sınırlı olmuştur. Bu sonuç, Cooper vd. (2006) tarafından yapılan derleme çalışmada vardıkları sonuçlardan biri olan ilkokuldan yukarı sınıflara doğru gidildikçe öğrencilerin ödev yapma performanslarının arttığı ve ödev ile akademik başarı arasındaki ilişkinin ilköğretimden ziyade üst sınıflarda daha belirgin olduğu görüşü ile benzerlik göstermektedir. Ev ödevinin tamamlanması ve doğruluğu araştırmacılar tarafından önemsenmiştir. Bu nedenle ödevin doğruluğunun artırılmasına yönelik çalışmalar alan yazında mevcuttur (Miller ve Kelley, 1994; Moore vd., 1994; Madaus vd., 2003; Cancio vd., 2004; Reinhardt vd., 2009). Bu çalışmaların birçoğunda öğrencilerin ödevi doğru yapmasını sağlamak için aile ile işbirliği yapılmasının ve ödevini doğru yapanların ödüllendirilmesinin, öğrencilerin ödev yapma performanslarını olumlu yönde etkilediği belirtilmiştir. Öğrencinin ödev yapma performansını arttırmaya yönelik çalışmalar daha çok yurtdışında yapılmış olup, ülkemizde bu konuda yapılmış çalışmalara pek rastlanmamaktadır.

Son olarak öğrencilerin yaptığı ödevi sunabilme ve ödev konusu ile ilgili sorulara cevap verebilme durumu incelenmiştir. Elde edilen bulgular göstermiştir ki ödevini doğru yapan öğrenciler bile, ödevini sunma konusunda sorunlar yaşamaktadır. Örneğin birinci ödevi doğru yapan öğrenci sayısı 12 iken ödevini eksiksiz sunabilen öğrenci sayısı 10 olmuştur. Yine beşinci ödevi doğru yapan öğrenci sayısı 12 iken, 10 öğrenci ödevini sunabilmiş ve ödev konusu ile ilgili soruları cevaplayabirmiştir. Bu yönüyle de bakıldığında uygulamanın (eylemin) başarılı olduğu söylenemez.

Geliştirilen eylem planını öğrencilerin ödev performansını nicelik olarak arttırırken, nitelik olarak bir artış sağlamamıştır. Araştırma sonuçlarına bakıldığında ödev yapma konusunda problem yaşayan öğrencilerin, bu problemi yaşamaya devam ettikleri görülmektedir. Bunun sebebi olarak uygulama yapan öğretmenin süreci iyi yönetememesi, bazı öğrencilerin bütün çabalara rağmen ödev yapmakta direnmeleri veya oluşturulan grupların yeteri kadar etkileşime girmemeleri olarak belirtilebilir.

Burada araştırmacılar bir daha bir araya gelme olasılıkları olmayan 8.sınıf öğrencilerini örneklem seçerek eylem araştırması döngüsünün işlememesine neden olmuştur. Eğer daha alt sınıflar örneklem olarak seçilmiş olsaydı, elde edilen sonuçlar ışığında önerilen, yeni eylem planları problemin çözümünde önemli adımların atılmasına katkıda bulunabilirdi.

Elde edilen sonuçlar ışığında problemin çözümü için yeni eylem planları önerilmiştir:

□ Öğrencilerin aileleri ile görüşülüp, öğrencilerine ödev yapma konusunda nasıl yardım edebilecekleri anlatılabilir. Daha sonra veliler ile ortak bir planlama yapılır. Uygulamanın ilk haftalarında öğretmen bu öğrenciler ile bir araya gelerek onlara ödev yapmaları, bilgiye erişmeleri ve ürün ortaya koymaları konusunda birebir rehberlik edebilir. Örneğin ilk uygulama öğretmen-öğrenci işbirliği ile yapılabilir. İlk ödev uygulaması öğretmen eşliğinde yapıldıktan sonra, diğer uygulamalarda öğrencinin ödevi kendi başına yapması istenir ve süreç gözlenir. Bu süreçte aileye de öğrenciye bilgiye ulaşma ve ürün ortaya koymada yardımcı olma ve öğrenciyi kontrol etme görevi verilebilir.

□ Sadece ödev yapma performansı düşük öğrenciler örneklem olarak seçilebilir. Öğrencilerin ödev stilleri belirlenip ona göre ödevler verilebilir. Öğrencilere ödev verilirken, öğrencilere hem bireysel hem de grupta birlikte yapabileceği ödevler verilebilir. Öğrencilerin yaptıkları ödevler dikkatlice incelenip, yanlışları düzeltildikten sonra öğrencilere geri bildirim verilebilir ve süreç gözlenebilir.

□ Okuldaki diğer öğretmenler ile işbirliğine gidilerek, Fen ve Teknoloji dersinde ödev performansı düşük öğrencileri kendi derslerinde gözlemlenmeleri istenebilir. Böylece öğrencinin diğer derslerdeki ödev performansları hakkında fikir sahibi olunur. Böylece bütün öğretmenlerin onaylayacağı çözüm önerileri ortaya konulabilir ve uygulanabilir.

Kaynaklar

- Albayrak, M., Yıldız, A., Berber, K. ve Büyükkasap, E. (2004). İlköğretimde ders dışı etkinlikler ve bunlarla ilgili öğrenci davranışları hakkında velilerin görüşleri. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 12 (1), 13-18.
- Andrew, S. and Halcomb E.J. (2009). *Mixed Methods Research for Nursing and The Health Sciences*. C.H.I.P.S.
- Babadoğan, C. (1990). Ev ödevlerinin eğitim programları içindeki yeri. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi*, 23 (2), 745-766.
- Barnes, S. (2001). *Ladder to Learning or Stairway to Stress: A Study of Grade 4 Homework Practices*. M.E. Thesis. University of Prince Edward Island.
- Bayrakci, Ö. (2007). İlköğretim Sosyal Bilgiler Dersindeki Araştırma Ödevlerinin (Etkinlik, Performans ve Proje) Öğrencilerin Sosyalleşmesine Katkısı. Yüksek Lisans Tezi, Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sakarya.
- Cancio, E.J, West, R.P. and Young, K.R. (2004). Improving mathematics homework completion and accuracy of students with EBD through self-management and parent participation. *Journal of Emotional and Behavioral Disorders*, 12 (1), 9-22.

- Cooper, H., Lindsay, J.J. and Nye, B. (2000). Homework in the home: how student, family, and parenting-style differences relate to the homework process. *Contemporary Educational Psychology*, 25, 464-487.
- Cooper, H., Robinson, J.C. and Patall, E.A. (2006). Does homework improve academic achievement? A synthesis of research, 1987-2003. *Review of Educational Research*, 76, 1-62.
- Cooper-Twamley, S.M., (2009). Action Research and Its Effects on Teacher Efficacy: A Mixed Methods Case Study. M.E. Thesis. Submitted to the Graduate Faculty of Baylor University in Partial Fulfillment of the Requirements for the Degree of Doctor of Education.
- Corno, L. (2000). Looking at homework differently. *The Elementary School Journal*, 100 (5), 529-548.
- Çetinkaya, A. (1992). Adana İli Merkez Orta Okullarında Ev Ödevlerine İlişkin Karşılaşılan Sorunlar. Yüksek Lisans Tezi, Ç.Ü. Sosyal Bilimler Enstitüsü, Adana.
- Erden, M. ve Altun, S. (2006). Öğrenme Stilleri. İstanbul: Morpa Kültür Yayınları.
- Ersoy, A. ve Anagün, Ş.S. (2009). Sınıf öğretmenlerinin Fen ve Teknoloji dersi ödev sürecine ilişkin görüşleri. *Necatibey Eğitim Fakültesi Elektronik Fen ve Matematik Eğitimi Dergisi (EFMED)*, 3 (1), 58-79.
- Glazer, T.N. and Williams, S. (2001). Averting the homework crisis. *Educational Leadership*, 58 (7), 43-45.
- Gün, H. (1995). Eğitim öğretimde program-öğretmen-ödev üçlüsü. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 213, 41-43.
- Gündüz, Ş. (2005). Geleneksel-Çevrimiçi ve Bireysel-İşbirliğine Dayalı Ödev Uygulamalarının Lisans Öğrencilerinin Akademik Başarılarına ve Ödevle İlişkin Tutumlarına Etkisi. Doktora Tezi, Anadolu Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Eskişehir.
- Gündoğan Özben, B. (2006). İlköğretim İkinci Kademe Öğrencilerinin Fen Bilgisi Dersindeki Başarılarına Ev Ödevi Çalışmalarının Etkisi. Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Güneş, B. (2008a). İlköğretim Fen ve Teknoloji 8 Ders Kitabı. Ankara: MEB Yayınları (Devlet Kitapları).
- Güneş, B. (2008b). İlköğretim Fen ve Teknoloji 8 Öğrenci Çalışma Kitabı. Ankara: MEB Yayınları (Devlet Kitapları).
- Gür, H. (2003). Ev ödevi yapma stillerinin akademik başarıya etkisi, <http://www.matder.org.tr/Default.asp?id=99> (29.11.2008)
- Gürlevik, G. (2006). Ortaöğretim Matematik Derslerinde Ev Ödevlerine Yönelik Öğretmen ve Öğrenci Görüşleri (Ankara İli Çankaya İlçesi Örneği). Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Hizmetçi, S. (2007). İlköğretim 5. Sınıf Öğrencilerinin Ödev Stilleri ile Akademik Başarıları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi. Yüksek Lisans Tezi, Ç.Ü. Sosyal Bilimler Enstitüsü, Adana.
- Hong, E, Milgram, R.M. and Perkins, P.G. (1995). Homework style and homework behavior of Korean and American children. *Journal of Research and Development in Education*, 28 (4), 197-207.
- Hong, E. and Lee, K. (1999). Preferred homework style and homework environment in high-versus low-achieving Chinese students. http://eric.ed.gov/ERICDocs/data/ericdocs2sql/content_storage_01/0000019b/80/17/a9/a2.pdf (20.12.2008)
- Hong, E. and Milgram, R. M. (2000). Homework: Motivation and Learning Preference. Westport: Bergin & Garvey. <http://www.questia.com> (20.07.2009)
- Kaplan, B. (2006). Yaşamımızı Yönlendiren Elektrik Ünitesinde Ev Ödevi Verilmesinin Öğrenci Başarısına ve Kavram Öğrenmeye Etkisi. Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Kılıç, O. ve Cinoğlu, M. (2008). Bilimsel Araştırma Yöntemleri. İstanbul: Lisans Yayıncılık.

- Ma, X. (1996). The effects of cooperative homework on mathematics achievement of Chinese high school students. *Educational Studies in Mathematics (Historical Archive)*, 31 (4), 379-387.
- Madaus, M.M.R., Kehle, T.J., Madaus, J. and Bray, M.A. (2003). Mystery Motivator as an intervention to promote homework completion and accuracy. *School Psychology International*, 24 (4), 369-77.
- Miller, D.L. and Kelley, M.L. (1994). The use of goal setting and contingency contracting for improving children's homework performance. *Journal of Applied Behavior Analysis*, 27 (1), 73-84.
- Moore, L.A., Waguespack, A.M., Wickstrom, K.F., Witt, J.C. and Gaydon, G.R. (1994). Mystery Motivator: An effective and time efficient intervention. *School Psychology Review*, 23, 106-117.
- Mutlu, M.E. ve Öztürk, C. (2003). İnternet Ortamında Takım Çalışmasına Dayalı Eğitim. III. Uluslararası Eğitim Teknolojileri Sempozyumu. Doğu Akdeniz Üniversitesi, KKTC.
- Power, T.J., Dombrowski, S.C., Watkins, M.W., Mautone, J.A. and Eagle, J.W. (2007). Assessing children's homework performance: Development of multi-dimensional, multi-informant rating scales. *Journal of School Psychology*, 45, 333-348.
- Reinhardt, D., Theodora, L.A., Bray, M.A. and Kehle, T.J. (2009). Improving homework accuracy: Interdependent group contingencies and randomized components. *Psychology in the Schools*, 46 (5), 471-488.
- Sullivan, M. H. and Sequeira, P.V. (1996). The impact of purposeful homework on learning. *Clearing House*, 69 (6), 346-348.
- Temel, A. (1989). Öğrenci ödevleri bilinçli verilmeli. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 140, 12-14.
- Trautwein, U., Ludtke, O., Kastens, C. and Köller, O. (2006). Effort on homework in grades 5–9: Development, motivational antecedents, and the association with effort on classwork. *Child Development*, 77 (4), 1094-1111.
- Turanlı, A.S. (2007). Gerçek bir ikilem: Ödev vermek ya da vermemek. *Gaziosmanpaşa Üniversitesi Sosyal Bilimler Araştırmaları Dergisi*, 1, 136-154.
- Westhues, A., Ochocka, J., Jacobson, N., Simich, L., Maiter, S., Janzen, R. and Fleras, A. (2008). Developing theory from complexity: Reflections on a collaborative mixed method participatory action research study. *Qualitative Health Research*, 18 (5), 701-717.
- Yapıcı, N. (1995). İlkokullarda Öğretmen, Öğrenci ve Velilerin Ev Ödevi Konusundaki Görüşlerinin Belirlenmesi. Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- Yeşilyurt, S. (2006). Lise öğrencilerinin biyoloji derslerinde verilen ev ödevlerine karşı tutumları üzerine bir çalışma. *Erzincan Eğitim Fakültesi Dergisi*, 8 (1), 37-53.
- Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2006). Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri. Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- Yıldırım, A., Doğanay, A. ve Türkoğlu, A. (2000). Okulda Başarı İçin Ders Çalışma ve Öğrenme Yöntemleri. Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- Yuladı, C. ve Doğan, S. (2009). Eylem araştırmasının eğitimde kullanımı. *Ekev Akademi Dergisi*, 13, 105-122.
- Yücel, A. (2008). İlköğretim 7. Sınıf Sosyal Bilgiler Dersi'nde Verilen Performans Ödevleri Hakkında Öğretmen-Veli-Öğrenci Görüşleri (Konya Örneği). Yüksek Lisans Tezi, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya.
- Yücel, A.S. (2004). Ortaöğretim düzeyindeki öğrencilerin kimya derslerinde verilen ev ödevlerine karşı tutumlarının incelenmesi. *Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 24 (1), 147-159.

Ekler**Ek 1**

2008-2009 öğretim yılı birinci kanaat döneminde öğrencilere verilen ödevler. Ödevlerin tamamı öğrencilere okutulan ve (Güneş, 2008a) tarafından hazırlanan İlköğretim Fen ve Teknoloji-8 Ders Kitabı ile (Güneş, 2008b) tarafından hazırlanan İlköğretim Fen ve Teknoloji-8 Öğrenci Çalışma Kitabından seçilerek verilmiştir.

I. Dönem Verilen Ödevler			
Ödev No	Ödev Konusu	Kaynak Adı	Sayfa No
1	Araştırılmalı, Hazırlanmalı bölümü	Fen ve Teknoloji-8 Ders Kitabı	31
	Kendimizi Değerlendirelim Soruları	Fen ve Teknoloji-8 Öğrenci Çalışma Kitabı	31
	12. Etkinlik	Fen ve Teknoloji-8 Öğrenci Çalışma Kitabı	21
2	Kendimizi Değerlendirelim Soruları	Fen ve Teknoloji-8 Ders Kitabı	43
	Araştırılmalı, Hazırlanmalı bölümü	Fen ve Teknoloji-8 Öğrenci Çalışma Kitabı	46
	Kendimizi Değerlendirelim Soruları	Fen ve Teknoloji-8 Öğrenci Çalışma Kitabı	47
3	Kendimizi Değerlendirelim Soruları	Fen ve Teknoloji-8 Ders Kitabı	58
	7. Etkinlik	Fen ve Teknoloji-8 Öğrenci Çalışma Kitabı	39
	8. Etkinlik	Fen ve Teknoloji-8 Öğrenci Çalışma Kitabı	39
4	Araştırılmalı, Hazırlanmalı bölümü	Fen ve Teknoloji-8 Ders Kitabı	72
	Kendimizi Değerlendirelim Soruları	Fen ve Teknoloji-8 Öğrenci Çalışma Kitabı	72
5	Araştırılmalı, Hazırlanmalı bölümü	Fen ve Teknoloji-8 Ders Kitabı	88
	Kendimizi Değerlendirelim Soruları	Fen ve Teknoloji-8 Öğrenci Çalışma Kitabı	91

Ek 2

2008-2009 öğretim yılı birinci kanaat döneminde öğrencilere verilen ödevler. Ödevlerin tamamı öğrencilere okutulan ve (Güneş, 2008a) tarafından hazırlanan İlköğretim Fen ve Teknoloji-8 Ders Kitabı ile (Güneş, 2008b) tarafından hazırlanan İlköğretim Fen ve Teknoloji-8 Öğrenci Çalışma Kitabından seçilerek verilmiştir.

II. Dönem Verilen Ödevler			
Ödev No	Ödev Konusu	Kaynak Adı	Sayfa No
1	Araştırılmalı, Hazırlanmalı bölümü	Fen ve Teknoloji-8 Ders Kitabı	117
	Araştırılmalı, Hazırlanmalı bölümü	Fen ve Teknoloji-8 Ders Kitabı	117
2	Araştırılmalı, Hazırlanmalı bölümü	Fen ve Teknoloji-8 Ders Kitabı	187
	Kendimizi Değerlendirelim Soruları	Fen ve Teknoloji-8 Ders Kitabı	189
3	Ders Kitabı Ünite Sonu Değerlendirme Soruları	Fen ve Teknoloji-8 Öğrenci Çalışma Kitabı	154, 155
	Çalışma Kitabı Ünite Sonu Değerlendirme Soruları	Fen ve Teknoloji-8 Öğrenci Çalışma Kitabı	93-94
4	Araştırılmalı, Hazırlanmalı bölümü	Fen ve Teknoloji-8 Ders Kitabı	230
	Kendimizi Değerlendirelim Soruları	Fen ve Teknoloji-8 Ders Kitabı	230
	20. ve 21. Etkinlik	Fen ve Teknoloji-8 Öğrenci Çalışma Kitabı	139
5	Araştırılmalı, Hazırlanmalı bölümü	Fen ve Teknoloji-8 Öğrenci Çalışma Kitabı	253

BOOK REVIEW

